

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

BESLENME DOSTU OKUL PROJESİ UYGULAMA KILAVUZU

ÇANKIRI ŞEHİT ERDEM ÖZTÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
“BESLENME DOSTU OKUL PROJESİ” UYGULAMA KILAVUZU

AÇIKLAMALAR

Millî Eğitim Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının iş birliği içerisinde yürüttüğü “Beslenme Dostu Okul” projesine okulumuz da katılmış bulunmaktadır.

Beslenme Dostu Okul Projesi kapsamında Beslenme ve Hareketli Yaşam Ekibi ve Beslenme Dostu Okul Projesi Yıllık Planı oluşturularak çalışmalarına başlanmıştır.

BESLENME DOSTU OKUL PROJESİ

Öğrencilerin kişiliği özellikle okul çağlarında şekillenmekte ve yetişkin çağıdaki davranışları üzerinde etkili olacak alışkanlıkların edinilmesi yine bu yıllara dayanmaktadır. Bu nedenle, okul içinde sağlıklı beslenme ve hareketli yaşamın teşvik edilmesi amacıyla bu konuda yapılan uygulama ve faaliyetler ile öğretmenlerin sergilediği örnek davranışlar, çocuk ve gençlerimizin sağlıklı yaşam alışkanlıklarını kazanmalarında temel rol oynamaktadır.

Koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında, okullarda sağlıklı beslenme, obezitenin önlenmesi ve hareketli yaşam konularında duyarlılığın artırılması ve bu konuda yapılan iyi uygulamaların desteklenmesi amacıyla, Millî Eğitim Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının iş birliği içerisinde yürüttüğü "Beslenme Dostu Okul" projesine okulumuz da katılmış bulunmaktadır.

Proje kapsamında Beslenme Ve Hareketli Yaşam Ekibi ve Beslenme Dostu Okul Projesi Yıllık Planı oluşturularak çalışmalarına başlanmıştır.

BESLENME DOSTU OKUL PROGRAMI

1. Program İl Millî Eğitim Müdürlüğü aracılığı ile okullara Beslenme Dostu Okullar Programı Uygulama Kılavuzu ve kılavuzun ekleri (EK-1: Beslenme Dostu Okul Başvuru Formu, EK-2: Beslenme Dostu Okul Denetim Formu, EK-3: Okul Bilgi Formu, EK-4: Beslenme Dostu Okul Planı Formu) ile birlikte duyurulur.
2. Başvuru yapan okulun Başvuru Dosyası (bkz. BÖLÜM 2 BAŞVURU DOSYASI HAZIRLAMA) başvuru aşamasında İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nce incelenir. İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nce yapılan incelemede temel koşulların varlığı kontrol edilir. Temel koşullar: Başvuru Dosyasının varlığı ve dosya içeriğinin tam olmasıdır. Dosya içeriği tam değil ise okula yazılı geri bildirim yapılır ve başvuru kabul edilmez. Okul, eksiklerini tamamlaması halinde tekrar başvuruda bulunabilir.

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: http://cankirikml.cankiri.k12.tr/

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

Dosya içeriği tam ise, başvurusu ile birlikte okulun dosyası incelenmek üzere İl Millî Eğitim Müdürlüğü aracılığı ile Halk Sağlığı Müdürlüğü Bulaşıcı Olmayan Hastalıklar, Programlar/Kanser Şube Müdürlüğüne iletilir. Halk Sağlığı Müdürlüğü'nce dosya içeriklerinin uygunluğu incelenir. Dosyası tam olan okul, Halk Sağlığı Müdürlüğü ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden ikişer yetkilinin katılımı ile oluşturulan "Denetim Ekibi" tarafından EK-2: Beslenme Dostu Okul Denetim Formu ile okulların açık olduğu dönemde okul ziyareti ile değerlendirilir. EK-3: Okul Bilgi Formu denetim sırasında denetim ekibi tarafından doldurulur.

3. Yapılan denetim sonucunda **en az 75 puan** alan okulun formları (EK-1, EK-2, EK-3) T.C. Sağlık Bakanlığımıza bağlı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Obezite, Diyabet ve Metabolik Hastalıklar Daire Başkanlığına gönderilir. Birden fazla okul değerlendirildiğinde, formlar gönderilirken okullar Tablo 1 'deki gibi listelenir. Formlar her okul için ayrı ayrı düzenlenmiş olmalıdır.

Tablo 1. Örnek Okul Listesi

Sıra No.	Kurum Kodu (MEB)	İl Adı	İlçe Adı	Okul/Kurum Adı (Resmi/Özel)	Puanı

4. Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Obezite, Diyabet ve Metabolik Hastalıklar Daire Başkanlığınca hazırlanan, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı ve T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürü tarafından imzalanan "Beslenme Dostu Okul Sertifikası" Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne gönderilir.

5. Gönderilen sertifika Halk Sağlığı Müdürlüğü ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından okula teslim edilir.

6. Sertifika, düzenleme tarihinden itibaren 3 (üç) yıl geçerlidir.

7. Sertifika alan okul her eğitim-öğretim yılında bir kez denetlenir (takip denetimi). Söz konusu şartların devamlılığını sağlayamayan okula eksikleri bildirilerek 3 ay süre verilir. Bu süre sonunda eksiklerini tamamlamamış olan okulun sertifikası geri alınarak iptal edilir. Okul, eksiklerini tamamlaması halinde, eksiklerin denetlenmesi için 3 ay içinde tekrar başvuru yapabilir.

8. Yapılan ilk denetim (başvuru denetimi) sonucunda geçerli puan alamayan okula eksikleri bildirilir. Okul, eksiklerini tamamlaması halinde eksiklerin denetlenmesi için 3 ay içinde tekrar başvuru yapabilir.

9. Üç yıllık sertifika süresi dolan okul Başvuru Dosyasını günceller ve yapılacak denetim sonucunda koşulların devamını sağlayan okula yeni tarihli sertifika düzenlenir.

BAŞVURU DOSYASI HAZIRLAMA

Okul başvuruda bulunmadan önce bir "Başvuru Dosyası" hazırlar. Dosya hazırlığını tamamlayan okul başvuruda bulunabilir. Başvuru dosyası hazırlamayan veya dosya içeriği tam olmayan okulun başvurusu kabul edilmez.

Dosya içinde;

- Beyaz Bayrak sertifikasının örneği,
- Okul bünyesinde oluşturulan Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Yaşam Ekibi üye listesi
- Ekip tarafından hazırlanan üç yıllık okula özgü "Beslenme Dostu Okul Planı",
- Plan kapsamında gerçekleştirilen etkinliklere ait belgeler (fotoğraf, kayıt/katılım listeleri, afiş, broşür vb.) yer almalıdır.

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: http://cankirikml.cankiri.k12.tr/

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

1. Beslenme Dostu Okul Planı hazırlamak için “Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Yaşam Ekibi” bulunmaktadır (5 puan)

Sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam konularında oluşturulacak ve uygulanacak sağlıklı yaşam biçimlerini destekleyici, yeterli ve dengeli beslenmeyi ve hareketli yaşamı teşvik edici üç yıllık okula özgü bir Beslenme Dostu Okul Planı hazırlamak için kurulacak Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Yaşam Ekibi; Müdür veya görevlendirilen Müdür Yardımcısı, öğretmenler (varsa branş öğretmenleri), öğrenci temsilcileri, veliler, okul çalışanı (memur, hizmetli gibi), yemekhane çalışanı (varsa) ve kantin çalışanından (varsa) oluşmalıdır. Gerekli görülmesi halinde toplantılara; kamu kurumlarından (belediye, muhtarlık, İlçe Tarım Müdürlüğü, İlçe Sağlık Müdürlüğü vb.) ve/veya sivil toplum kuruluşlarından bir temsilci davet edilebilir.

2. Beslenme Dostu Okul Planı hazırlanmış ve planda amaç, hedefler ve etkinlikler belirlenmiştir (5 puan)

Okulun, üç yıllık, okula özgü yazılı bir "Beslenme Dostu Okul Planı" bulunmalıdır. Plan oluşturulurken EK-4: Beslenme Dostu Okul Planı Formundan yararlanılabilir (Plan hazırlarken sayfa 11 'de yer alan örnek formdan yararlanılabilir).

Planın öğrenciler, aileler ve okul çalışanlarının beslenme ve fiziksel aktivite durumlarının geliştirilmesine odaklı bir amacı olmalıdır.

Amaç doğrultusunda A. Yönetim Faaliyetleri, B. Eğitim Faaliyetleri ve Farkındalığı Arttırma, C. Okul Sağlığı Hizmetleri ve D. Destekleyici Okul Çevresi Oluşturma ve Fiziki Koşullar başlıklarını içeren hedefler belirtilmelidir.

Hedeflerin belirtilmesinin ardından her bir hedefin uygulaması olacak etkinlik/etkinlikler belirlenmelidir. Etkinlikler, hedef doğrultusunda ne yapılacağını gösterir. Örneğin; öğrenci, okul çalışanları ve ailelerin katılımı ile sağlıklı beslenme ve hareketli hayatı teşvik edecek yarışmalar, oyunlar, spor müsabakaları vb. etkinlikler içeren bir piknik organizasyonu gerçekleştirmek. Etkinliklerin zaman çizelgeleri oluşturularak eğitim-öğretim döneminde yerini almalıdır. Zaman çizelgesi etkinliğin uygulanacağı tarihi veya tarih aralığını gösterir. Örneğin; piknik organizasyonu Mayıs 2017'de gerçekleştirilecek.

3. Etkinliklerin izleme/değerlendirmesi yapılmaktadır (5 puan)

Etkinliklerin uygulanıp uygulanmadığı ve sonuç değerlendirmesi yapılmalıdır. Hedef ile ilgili sürece dair izleme ve değerlendirmeler belirtilmelidir. Örneğin; piknik 80 öğrenci, 25 okul çalışanı ve 140 velinin katılımı ile gerçekleştirildi, sağlıklı yiyecek ve içecekler getirme koşulu yerine getirildi, görevlendirilen kişiler görevlerini yerine getirdi vb.

Etkinliklerin izleme ve değerlendirmesinde amaç ve hedefler doğrultusunda her sınıf için farklı ölçütler kullanılabilir. Etkinliklere katılan kişi sayısı (öğretmen, öğrenci, veli vb.), düzenlenen etkinlik sayısı, etkinliklere katılan kişilerin etkinliklerle ilgili yazılı geri bildirimleri, Beden Eğitimi Derslerine aktif katılan öğrenci yüzdesindeki değişim, yürüyerek/bisikletle okula gelen öğrencilerin yüzdesindeki değişim, sağlıklı beslenme ile ilgili tüketim alışkanlıklarındaki değişim (Türkiye'ye Özgü Beslenme Rehberi'nden yararlanılarak sağlıklı beslenme ölçekleri ile değişimin ölçülmesi), BK1 (Beden Kütle İndeksi) yaş ve cinsiyetine göre yüksek veya düşük bulunan öğrenci yüzdesindeki değişim, öğretmenlerin BKİ değişimi vb.

4. Beslenme Dostu Okul Planı'nın benimsenmesi ve yaygınlaştırılması konusunda çalışmalar yapılmaktadır (5 puan)

Bunun için yılda en az bir kere ailelerin, okul çalışanlarının ve ilgili paydaşların katılımı sağlanarak beslenme dostu okul kavramının işlendiği aktivite düzenlenmelidir.

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
: (0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: http://cankirikml.cankiri.k12.tr/

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

5. Okul çağı çocuklarının gereksinimlerine ve kültürel yapıya uygun bir beslenme eğitimi öğretim programları doğrultusunda etkin bir şekilde verilmektedir (5 puan)

Okul çağı çocuklarının gereksinimlerine ve kültürel yapıya uygun bir beslenme eğitimi, öğretim programları doğrultusunda etkin bir şekilde verilmelidir. Beslenme eğitimi; öğrencilerin yaş ve algılama düzeylerine, bölgenin kültürel beslenme alışkanlıklarına ve öncelikli sağlık sorunlarına (şişmanlık, vitamin- mineral yetersizlikleri, malnütrisyon, guatr, diş çürükleri, anemi vb.) göre etkin şekilde işlenmelidir. Beslenme Dostu Okullar Programı doğrultusunda; öğrenim programlarında yer alan sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam konularındaki kazanımların sağlanması beklenmektedir. Beslenme eğitimi sadece sınıfı değil aynı zamanda okul ortamını ve çalışanlarını, aile ve içinde yaşanılan toplumu da kapsamalıdır. Örneğin; ev ödevleri yerel beslenme kültürünün, alışveriş alışkanlıklarının, aile bireylerinin beslenme alışkanlıklarının araştırılmasını/değerlendirilmesini, sağlıklı menü oluşturmayı içerebilir; sağlıklı beslenme (yeterli ve dengeli) araştırmaları için okullarda çalışma grupları kurulabilir, bu konularda dönem ödevleri verilebilir; çiftliklere, marketlere, pazar yerlerine, fırın, lokanta, yemekhane, yemek fabrikası gibi gıda üretimi/hizmeti yapan yerlere sınıf gezileri düzenlenebilir; sağlıklı besin hazırlama yöntemleri öğretilebilir, beslenme laboratuvarı kurularak uygulamalı dersler/atölye çalışmaları eklenebilir; Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite ile ilgili kompozisyon ödevleri verilebilir; farklı derslerde sınav soruları sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite konularını içerecek şekilde geliştirilebilir; pano hazırlanabilir, okulun internet sitesinde forumlar oluşturulabilir; ailelerin de katıldığı sağlıklı besinlerle hazırlanmış, eğitici ve eğlenceli piknikler düzenlenebilir.

6. Beden eğitimi öğretim programı doğrultusunda; yaş, cinsiyet ve kültürel açıdan uygun fiziksel aktivite eğitimi etkin şekilde verilmektedir (5 puan)

Çocukluk ve ergenlik dönemi kişilere fiziksel aktivite alışkanlığının kazandırılması ve bu alışkanlıkların yaşam boyu devam ettirilmesi için en uygun dönemdir. Öğretim programında var olan beden eğitimi dersi öğrencilere yaş, cinsiyet ve kültürel açıdan uygun olacak şekilde düzenlenmeli ve öğrencilerin fiziksel olarak aktif olması teşvik edilerek etkili bir şekilde işlenmelidir. Beden eğitimi derslerinde fiziksel aktivitenin yararları (kas-iskelet sistemi üzerindeki olumlu etkileri, ağırlık kontrolündeki yeri, bilişsel fonksiyonların ilerlemesindeki rolü, iyi ruh halini desteklemesi, çocuğun/ergenin kendine güveninin artmasındaki etkisi, sosyal yaşama katkısı, planlı ve programlı olmayı sağlaması, uyku düzenine yararı vb.) ve sedanter (hareketsiz) bir yaşamın riskleri (tip II diyabet, hipertansiyon, kalp-damar hastalıkları gibi kronik hastalıklara, kansere yakalanma ve obezite riskini arttırdığı, erken ölümlere sebep olduğu vb.) anlatılmalıdır. Derslerde; değişik sporların kökeni, Dünya ve Türkiye tarihindeki önemli sporcuların yaşam öyküleri, olimpiyat oyunlarının geçmişi, spor tarihindeki ilgi çekici olaylar işlenebilir; öğrencilerle birlikte yeni oyunlar yaratılıp, geliştirilebilir; yerel çocuk oyunlarına yer verilebilir; okul kendi içinde yaşlara göre farklı spor dallarında yarışmalar düzenleyebilir; okullar arası spor yarışmaları düzenlenebilir; tanınmış yerel sporcular öğrencilerle sohbet etmek, birlikte fiziksel aktivite yapmak, öğrencilere ödül vermek için davet edilebilir; okulun bahçesi varsa bahçe işleri uygulamaları yapılabilir; doğa gezileri düzenlenebilir; derslere müzik eşliğinde danslar eklenebilir, dans grupları kurulabilir ya da halay çekmek gibi halk oyunlarına yer verilebilir.

Daha ayrıntılı fiziksel aktivite önerileri için T.C. Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan ve www.fizikselaktivite.gov.tr, www.beslenme.gov.tr internet sitelerinden de ulaşılabilen Fiziksel Aktivite Rehberi'nden yararlanılabilir.

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: <http://cankirikml.cankiri.k12.tr/>

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

Yaş gruplarına uygun bazı fiziksel aktivite önerileri Tablo 2'de verilmiştir.

Aktivite tipi	5-11 yaş grubu	12-18 yaş grubu
Orta şiddetli aerobik aktivite	Bisiklete binme Tempolu yürüme Patente kayma	Patente kayma Bisiklete binme Ev ve bahçe işleri Yakalama-fırlatma içeren sporlar (frizbi gibi)
Yüksek şiddetli aktivite	Tempolu Koşma Tempolu Bisiklet binme İp atlama Karate Basketbol Yüzme Tenis Futbol	Tempolu koşma Tempolu bisiklet binme İp atlama Karate Basketbol Yüzme Tenis Futbol Hızlı dans Boks
Kas kuvvetlendiren aktiviteler	Halat çekme Modifiye sınav (dizler bükülü) Vücut ağırlığını ya da dirençli bantları kullanarak yapılan fiziksel aktiviteler Halata tırmanma Mekik Barda sallanma	Halat çekme Modifiye sınav (dizler bükülü) Vücut ağırlığını, dirençli bantları ya da ağırlık aletlerini kullanarak yapılan fiziksel aktiviteler Yapay duvara tırmanma Mekik
Kemik kuvvetlendiren aktiviteler	Sek sek Sıçrama, zıplama İp atlama Koşma Basketbol Tenis Voleybol Jimnastik	Sıçrama, zıplama İp atlama Koşma Basketbol Tenis Voleybol Jimnastik

5-11 YAŞ GRUBUNDAKİ ÇOCUKLAR İÇİN ÖNERİLER

Bu yaş grubu çocukların her gün en az 60 dakika orta şiddetliden yüksek şiddetliye doğru giden egzersizleri (düzenli fiziksel aktiviteleri) tercih etmesi, haftada en az 3 defa yüksek şiddetli egzersiz yapması önerilmektedir. Çocuğun egzersiz yaparken eğlenmesi de sağlanmalıdır. Örneğin; müzik eşliğinde egzersiz yapılabilir, aile veya arkadaşlar eşlik edebilir; orman, deniz kenarı gibi farklı yerlerde egzersiz yapılabilir.

ÖNEMLİ!

Çocukların gün içinde ekran karşısında (televizyon, bilgisayar, tablet, telefon ekranları) toplamda 2 saatten fazla zaman geçirmelerine izin verilmemelidir

12-18 YAŞ GRUBUNDAKİ ÇOCUK VE GENÇLER İÇİN ÖNERİLER

Egzersizlere yavaş başlanmalıdır.

Haftada 1-2 defa 15-30 dakikalık orta şiddetli egzersiz yapılmalıdır.

Bu aşamaya ulaşıldığında haftada 2-3 gün 30 dakikalık orta şiddetli egzersizden, haftada 3-4 gün 30 dakikalık orta şiddetli egzersize doğru ilerlenmelidir.

Bazı günler egzersiz süresi 60 dakikaya kadar uzatılmalı, yüksek şiddetli egzersizler tercih edilmelidir.

Hedef; günde 60 dakika, orta şiddetliden yüksek şiddetli egzersiz yapmaya doğru olmalıdır.

Haftada en az 3 defa yüksek şiddetli egzersiz yapılmalıdır.

Haftada en az 3 defa kas ve kemik güçlendiren aktiviteler tercih edilmelidir

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: http://cankirikml.cankiri.k12.tr/

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

B) EĞİTİM FAALİYETLERİ VE FARKINDALIĞIN ARTIRILMASI (20 PUAN)

1-Sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam konularında sınıf içinde münazara ortamı yaratılmakta, akran eğitiminden yararlanılarak öğrencilerin birbirlerini eğitmelerine ve beslenme konularını birlikte tartışmalarına zemin hazırlanmaktadır (4 puan)

2-Sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam konularında ulusal/uluslararası gün/haftalar etkin olarak kutlanmaktadır? (4 puan)

11-17 Mart "Dünya Tuza Dikkat Haftası", 7 Nisan "Dünya Sağlık Günü", 7-13 Nisan "Dünya Sağlık Haftası", 15 Nisan "Büyümenin İzlenmesi günü", 22 Mart "Dünya Su Günü", 10 Mayıs "Dünya Sağlık İçin Hareket Et Günü", 22 Mayıs "Dünya Obezite Günü", 27 Eylül "Dünya Okul Sütü Günü", 3-4 Ekim "Dünya Yürüyüş Günü", 15 Ekim "Dünya El Yıkama Günü", 16 Ekim "Dünya Gıda Günü", 14 Kasım "Dünya Diyabet Günü", 18-24 Kasım "Ağız ve Diş sağlığı Haftası", 24 Kasım "Çocuk Hakları Günü" ve "Öğretmenler Günü", 12-18 Aralık "Yerli Malı Haftası". Örneğin; Yerli Malı Haftası'nda sağlıklı besinlerin hazırlanması ve tüketilmesi sağlanabilir.

3-Sağlıklı beslenme ve hareketli yaşamı teşvik edici bilgi yarışması, resim yarışması, şenlik vb. okul içi etkinlikler düzenlenmektedir (4 puan)

Bu etkinlikler; sınıf içinde bireysel veya grup çalışması olabileceği gibi sınıflar arası da olabilir. Resim/şiir/fotoğraf/öykü/foto öykü yarışmaları, proje geliştirme yarışmaları, bilgi yarışmaları düzenlenebilir. Okullarda şenlikler düzenlenebilir, bu şenlikleri geleneksel hale getirebilir, şenliklere velilerin ve okul çalışanlarının da katılımı sağlanabilir (bisiklet şenliği, uçurtma şenliği, sağlıklı yemek yapma şenliği vb.).

4-Velilere yönelik sağlık, sağlıklı beslenme, hareketli yaşam vb. konularda bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır (4 puan)

Yılda en az bir kere velilere yönelik, ilgili branş öğretmeni veya diyetisyen, doktor, hemşire/ebe, fizyoterapist, psikolog vb. bir uzman ile fiziksel aktivite etkinlikleri, ilgili konularda seminer, toplantı, konferans gibi eğitim etkinlikleri düzenlenmelidir.

6-Okul çalışanlarına sağlık, sağlıklı beslenme, hareketli yaşam vb. konularda eğitim verilmektedir (4 puan)

Yılda en az bir kere okul çalışanlarına yönelik, ilgili kurum/kuruluşlardan (İl Halk Sağlığı Müdürlükleri, Toplum Sağlığı Merkezleri) doktor, diyetisyen, hemşire/ebe, fizyoterapist, gıda mühendisi gibi uzmanların katılımıyla ilgili konularda eğitim etkinlikleri düzenlenerek bilgilerin güncellenmesi sağlanmalıdır.

C) OKUL SAĞLIĞI HİZMETLERİ (6 PUAN)

1-Öğrencilerin boy/kilo ölçümleri yılda en az bir kere yapılmakta ve sonuçlar öğrenci ve velilerle paylaşılmaktadır (3 puan)

BKİ HESAPLAMASI

Vücut ağırlığı ve boy uzunluğu ölçülür. Boy uzunluğunun metre cinsinden karesi alınarak aşağıdaki formüle yerine konularak hesaplanır.

BKİ hesaplama formülü= Vücut ağırlığı (kg) / Boy uzunluğu (m²)

Örnek: 12 yaşında, 36 kg ağırlığında ve 145 cm boyundaki erkek bir öğrenci için BKİ hesaplaması şu şekilde olmalıdır: $36 / (1,45 \times 1,45) = 17,1 \text{ kg/m}^2$.

Değerlendirme: Yaşına ve cinsiyetine göre öğrencinin ölçüm sonuçları değerlendirildiğinde, "normal" aralıkta olduğu belirlenmiştir (değerlendirme için sayfa 12'deki tablodan yararlanabilirsiniz).

NOT: Ayrıca BKİ hesaplaması için <http://beslenme.gov.tr/index.php?lang=tr&page=55> internet sitesinden yararlanılabilir.

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: <http://cankirikml.cankiri.k12.tr/>

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

Öğrencilerin boy uzunluğu ve vücut ağırlığı ölçümleri yılda en az bir kere okulun tartı aleti (tercihen taşınabilir dijital/elektronik tartı) ve ayakta boy ölçeri (stadiometre) bulunması halinde öğretmenlerce yapılarak kaydedilmelidir. Okul teknik olanaklara sahip değilse öğrencilerin aile hekimliklerinden getirecekleri ölçümleri esas alınır.

Ölçümler sonucunda her çocuk için elde edilen vücut ağırlığı ve boy uzunluğu değerleri ile o çocuğun BKİ değeri hesaplanmalıdır.

Çocuğun gelişiminin izlenmesi ve sonuçların değerlendirilmesi için yapılan tüm ölçümler bir çizelgede birleştirilerek vücut ağırlığı, boy uzunluğu ve BKİ sonuçları yaş grupları ve cinsiyete göre değerlendirilmelidir. Düzenli izlem sonuçları öğrencinin kendisi ile ve isteyen veliler ile paylaşılmalıdır.

2- Risk grubundaki (zayıf, şişman) öğrenciler velileri ile görüşmeler/bilgilendirme faaliyetleri yapılarak sağlık kuruluşlarına yönlendirilmektedir (2 puan)

Risk grubundaki (zayıf, şişman) öğrencilerin velileri ile görüşülerek öğrencilerin aile hekimine yönlendirilmeleri gereklidir.

3-Okulda okul sağlığı hizmeti verilmekte ve/veya okul hemşiresi bulunmaktadır (1 puan)

D) DESTEKLEYİCİ OKUL ÇEVRESİ OLUŞTURMA VE FİZİKİ KOŞULLAR (44 PUAN)

1. Sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam konularında doğru mesajlar var ve bu mesajlar okul içi uygun yerlerde (sınıf panoları, koridor panoları vb.) sergilenmektedir (4 puan)

Öğrenci, okul çalışanları ve velilere yönelik sağlıklı beslenme ve hareketli yaşamı destekleyen doğru mesajlar içeren poster, afiş, broşürler vb. materyaller okul içi uygun yerlerde sergilenmelidir. Örneğin; doğru hazırlanmış beslenme çantalarının/ara öğünlerin fotoğrafları veya beden eğitimi derslerinde çekilen fotoğraflar sınıf veya okul koridorundaki panolarına asılabilir, merdiven basamak aralarına doğru mesajlar yazılabilir. Yardımcı dokümanlara T.C. Sağlık Bakanlığının www.beslenme.gov.tr internet sitesinden ulaşılabilir.

NOT: Öğrencilere Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının güvenilir gıda konusunda oluşturduğu ALO 174 GIDA HATTI ve www.alo174.gov.tr/ internet sitesinin tanıtımının yapılması farkındalığın artırılması için faydalı olabilir ©

2-Okul bahçesi; oyun oynama, koşma vb. etkinliklere uygun olarak düzenlenmiştir (2 puan)

Okul bahçesi oyun oynama, koşma gibi etkinliklere uygun olarak düzenlenmelidir. Öğrencilerin yaş gruplarına uygun olarak gezip oynamaları ve sportif etkinliklerde bulunmaları için çevre imkânlarından yararlanılarak; kum havuzu, voleybol, basketbol sahaları gibi yerler ile asılma, tırmanma, denge, atlama gibi araçlar sağlanır. Bu araçların düzenli olarak bakımı ve onarımı yapılmalıdır.

3- Okulun uygun donanım/ekipmana sahip spor salonu/çok amaçlı salon veya spor alanı bulunmaktadır (2 puan)

Uygun donanım/ekipmana sahip spor salonu/çok amaçlı salonu veya yeterli büyüklükte açık/kapalı spor alanı bulunmalıdır.

4-Beden eğitimi ve spor etkinlikleri dersine aktif katılım sağlanmaktadır (2 puan)

5-Çeşitli spor dallarında takımlar bulunmaktadır ve öğretmen/ilgili uzmanlar eşliğinde antrenman yapılmaktadır (3 puan)

Spor ya da fiziksel aktivite takımları/ekipleri/kulüpleri (basketbol, voleybol, futbol, tenis, yüzme, eşli danslar, halk oyunları vb.) kurularak aktif şekilde çalışmalarını sağlanabilir; okul çevresinde yürüyüş, bisiklet ve dinlenme alanları varsa öğrencilerin yararlanması sağlanabilir; okul idaresi okul sonrası fiziksel aktiviteyi desteklemek amacıyla bir spor kulübü/tesisi ile anlaşma yaparak öğrencileri buraya yönlendirebilir.

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: <http://cankirikml.cankiri.k12.tr/>

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

6-Okul çalışanları sağlıklı yaşam tarzını, sağlıklı beslenme ve düzenli fiziksel aktivite yapmayı teşvik edecek şekilde model olmaktadır (3 puan)

Okul çağı, çocuğun toplum yaşamına ilk kez girdiği dönemdir. Bu nedenle çocuğun; sağlıklı bir yaşam biçimi geliştirmesinde, sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazanmasında, düzenli fiziksel aktivite yapmayı yaşamının bir parçası haline getirmesinde tüm okul çalışanlarının ayrı ayrı ve bir bütün olarak önemli payları vardır. Bu doğrultuda; toplu katılımlı sportif etkinlikler, öğretmen- öğrenci takım yarışmaları gibi etkinlikler düzenlenebilir.

7-Öğrencilerin ara öğün yapmaları teşvik edilmekte ve ara öğün içerikleri öğretmenlerce/ilgili uzmanlarca kontrol edilmektedir (3 puan)

Okul idaresi ve öğretmenlerce öğrencilerin sağlıklı ara öğün tüketmeleri teşvik edilmeli ve desteklenmelidir. Ara öğün/ara kahvaltı/beslenme saatinde öğrencilerin evden getirdikleri beslenme çantası/ara öğün içerikleri sağlıklı gıdalardan oluşmalıdır. Ara öğünde öğrencilerin sağlıklı besinler tüketmelerini sağlamak amacıyla; ara öğün içerikleri öğretmenlerce/ilgili uzmanlarca (diyetisyen gibi) kontrol edilebilir, haftalık/aylık ara öğün listeleri oluşturularak öğrencilere dağıtılabilir veya okul koridorları, kantin, yemekhane panolarından takip edilmesi sağlanabilir. Okul ara öğün hizmeti veriyorsa böylesi listeler yardımıyla ara öğün hazırlayabilir. Ayrıca okul çalışanlarının ara öğün yaparak öğrencilere örnek olması, okul duyuru alanları/panolarında konuyla ilgili mesajlar yer alması vb. yöntemler uygulanabilir.

Bu konuda, T.C. Sağlık Bakanlığı'nın "Okul Öncesi ve Okul Çağı Çocuklara Yönelik Beslenme Önerileri ve Menü Programları" kitabından yararlanılabilir. Kitaba aşağıdaki linkten ulaşılabilir:

http://beslenme.gov.tr/content/files/basin_materyal/okul_öncesi_ve_okul_çağı_cocuklara_yönelik_beslenme_önerileri_ve_menü_programlar.pdf

8-Okul çevresinde hizmet veren yiyecek/içecek satışı yapan yerlerin denetlenmesi ve kontrolü için rutin aralıklarla ilgili kurumlardan destek alınmaktadır (2 puan)

Okul idaresi, okul çevresinde hizmet veren yiyecek/içecek satışı yapan yerlerin denetlenmesi ve kontrolü için rutin aralıklarla ilgili kurumlardan destek almalıdır.

Ayrıca okulda satışı/sunumu yapılmayan yiyecek ve içeceklerin öğrencilere okul çevresindeki yerler tarafından da satılmamasını sağlamak amacıyla bu işyerleri ile sağlıklı beslenme ile ilgili afiş asılması gibi uygulamalar için görüşülebilir (afişlerin temini için İlçe Toplum Sağlığı Merkezleri, Halk Sağlığı Müdürlüklerime başvurulabilir).

NOT: Okul çevresinde böylesi yerler olmaması durumunda okula tam puan verilir ©

9-Güvenli hijyen ve sanitasyon davranışı desteklenmektedir (2 puan)

El yıkama, gıda hazırlama, temiz içme/kullanma suyu, su ve gıdalarla bulaşan hastalıklar gibi konularda panolar hazırlanması; ortak kullanılan su makinası, damacana pompası vb. periyodik temizliğinin yapılması/yaptırılması; sınıf/okul temizliği ile ilgili haftalık iş takvimi oluşturulması ve kontrolü; öğrencilerin el yıkama konusunda (özellikle yemek yemeden önce, tuvalete girmeden önce, tuvaletten çıktıktan sonra vb.) teşvik edilmesi; diş fırçalama konusunda öğrenci ve velilerin teşvik edilmesi; okul ortamında öğrenci ve çalışanlar arasında olumlu hijyen davranışların teşvik edilmesi; velilerin beyaz bayrak, beslenme dostu okul sertifikası konusunda bilgilendirilmesi, hijyen konularındaki okul etkinliklerinde yer almaları gibi uygulamalar bu madde altında değerlendirilebilir.

10-Okulda olumlu sosyal çevre geliştirilmektedir (1 puan)

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: http://cankirikml.cankiri.k12.tr/

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

11-Okulun “Beslenme Dostu Okul Planının” bir parçası ya da ayrı olarak; damgalama, ayrımcılık, fiziksel şiddet, zorbalık vb. davranışlara karşı bir politikası/uygulamaları olmalıdır.

Bu politika; vücut tipi, besin tercihi, fiziksel aktivite gibi konularda damgalamayla olumlu yöntemlerle başa çıkacaktır. Olumlu sosyal çevrenin oluşmasında çeşitli etkinliklerin düzenli olarak yürütülmesini destekleyecek okul kulüplerinin aktif çalışması; okulda her zaman ulaşılabilir olan, düşünce ve endişelerin güvenle paylaşılabilmesi bir kişinin bulunması; öğrenci, öğretmen ve okul çalışanları arasında güvenli bir atmosferin oluşturulması gibi maddelerden bir veya birkaçının bulunması yeterlidir.

12- Okulun yemekhane/taşınabilir yemek hizmeti yoksa 12. maddeye geçilir, varsa a,b,c,d maddeleri puanlanır. Yemek yiyebilmek için uygun süre (en az 40 dakika) ayrılmaktadır (3 puan)

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nın İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde yemek ve dinlenme için belirli bir süre (en az 40 dakika) verilmesi belirtilmektedir. Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nde ise 'öğle arası dinlenme süresi 45 dakikadan az olamaz' ifadesi yer almaktadır. Bu kapsamda yemek yiyebilmek ve dinlenebilmek için okul en az 40 dakika süre ayırmalıdır.

Menüler T.C. Sağlık Bakanlığının yayımladığı menü modelleri örnek alınarak hazırlanmaktadır (3 puan)
Önerilen kitaba 7. maddede verilmiş olan linkten ulaşılabilir.

Yemekhane hizmetleri yönetim tarafından rutin aralıklarla denetlenmekte ve gerekli durumlarda İl/İlçe Tarım Müdürlüğü'nden destek alınmaktadır (2 puan)

Okuldaki yemekhane ortamları, yiyecek-içecekler ve yiyecek-içecek hizmeti sunanların faaliyetleri ilgili mevzuatlara uygundur (2 puan)

Öğrencilerin yemek yiyebileceği temiz, havalandırılmış, yeterli şekilde aydınlatılmış ve yeterli büyüklükte alan/yemekhane bulunacaktır. Yiyecek/içecek sağlayıcıları/satıcıları sağlıklı beslenme ve gıda güvenliği kurallarına uyacaktır.

Yemekhane çalışanlarına güvenli gıda üretimi ve sağlıklı beslenme konusunda ilgili kurum ve kuruluşlardan destek alınarak veya uzman bir personel ile hizmet içi eğitimler düzenlenmeli, çalışanların gerekli belgelerinin (hijyen, aşçılık gibi belgeler) temini ve uygunluğu düzenli olarak denetlenmelidir.

Okulda servis edilen yiyecekler Türkiye'ye Özgü Beslenme Rehberi'ne uygun olmalı; yüksek yağ/şeker ve yoğun enerji içeren, vitamin ve minerallerden fakir yiyecek ve içecekler sunulmamalıdır.

13-Okulun kantini/kooperatifi varsa a,b,c,d,e maddeleri puanlanır

- a) Okul kantin/kooperatifinde; süt ve/veya ayran ve/veya yoğurt satışı yapılmaktadır (2 puan)
- b) Okul kantin/kooperatifinde; tane ile meyve/sebze ve/veya taze sıkılmış meyve/sebze suyu satışı yapılmaktadır (2 puan)
- c) Yetersiz ve dengesiz beslenmeye neden olabilecek yiyecek ve içeceklerin tüketimini özendirici reklam, promosyon, tanıtım amaçlı afiş, poster, broşür bulunmamaktadır ve bu ürünlerin satışı yapılmamaktadır (2 puan)

T.C. Millî Eğitim Bakanlığının yürürlükte olan ilgili genelge ve yönetmeliklerine göre yağ ve enerji içeriği yüksek vitamin ve minerallerden fakir yiyecek ve içeceklerin reklamı ve satışı yapılmayacaktır.

- d) Okuldaki kantin/kooperatif ortamları, yiyecek-içecekler ve kantin/kooperatif hizmeti sunanların faaliyetleri ilgili mevzuatlara uygundur (2 puan)

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
: (0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: http://cankirikml.cankiri.k12.tr/

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

Öğrencilerin yemek yiyebileceği temiz, havalandırılmış, yeterli şekilde aydınlatılmış ve yeterli büyüklükte alan bulunacaktır. Yiyecek/içecek sağlayıcıları/satıcıları sağlıklı beslenme ve gıda güvenilirliği kurallarına uyacaktır. Kantin çalışanlarına güvenli gıda üretimi ve sağlıklı beslenme konusunda ilgili kurum ve kuruluşlardan destek alınarak veya uzman bir personel ile hizmet içi eğitimler düzenlenmeli, çalışanların gerekli belgelerinin (hijyen belgesi gibi) temini ve uygunluğu düzenli olarak denetlenmelidir.

e) Okul kantini; ilgili genelgede belirtilen esaslara uygun olarak, ayda en az bir kez aynı genelge ekinde bulunan “Okul Kantini Denetim Formu” kullanılarak denetlenmektedir (2 puan)

T.C. Millî Eğitim Bakanlığının 21.07.2011 tarih ve 2011/41 sayılı Okul Kantinlerinde Satılacak Gıdalar ve 17.04.2007 tarih ve 2007/33 sayılı Okul Kantinlerinin Denetimi ve Uygulanacak Hijyen Kuralları Genelgesi gereği aylık denetimler yapılmalıdır. Aynı genelgeler gereği, denetim sonucunda sağlığı olumsuz etkileyecek bir durumla karşılaşırsa İl/İlçe Tarım Müdürlükleri ile iş birliği yapılarak uygunsuzlukların giderilmesi sağlanmalıdır. Okul kantinlerinde satılacak gıdalara yönelik Genelge güncellemeleri takip edilerek güncellemeler uygulanmaya yansıtılacaktır

BESLENME VE HAREKETLİ YAŞAM EKİBİ
(ÇEKİRDEK EYLEM EKİBİ)

SIRA NO	ADI VE SOYADI	OKULDAKİ GÖREVİ	KOMİSYONDAKİ GÖREVİ
1	Tansel YILMAZ	Okul Müdürü	Proje Koordinatörü
2	Ahmet OKCU	Müdür Yard.	Ekip Sorumlusu
3	Mehmet KOÇ	Rehberlik	Üye
4	Hülya UZUNOĞLU	Biyoloji Öğrt.	Üye
5	Ayşegül DULKADİR	Güzellik ve Saç Bakım Hizm. A.Şefi	Üye
6	Zülal İPEK	Çocuk Geli.ve Eği. Alan Şefi	Üye
7	Tayip ERKOÇ	Beden Eğit. Öğrt.	Üye
8	Şengül KARAMURAT	Okul Öncesi Öğrt.	Üye
9	Mustafa Özgür TEKE	Bilişim Tek. Öğrt.	Üye
10	Vildan BAŞARIR	İngilizce Öğrt.	Üye
11	Hüseyin KARA	İşçi(Kantin Sorumlusu)	Üye
12	Doğan UZGUR	Okul Aile Birliği Başkanı(Kantin İş.)	Üye
13	Gülizar YILDIRIM	Veli	Üye
14	Beyza Gül KILIÇCIOĞLU	Öğrenci Meclis Başkanı	Üye

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
:(0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: http://cankirikml.cankiri.k12.tr/

T.C.
ÇANKIRI VALİLİĞİ
Şehit Erdem Öztürk Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürlüğü

AMAÇLARIMIZ

Aile ve çocuk eğitimleri ile sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı sağlamak için;

** Çocuk ve ailelerde sağlıklı beslenme,

** Çocukluklarda şişmanlık,

** Sağlıklı okul dönemi,

** Sağlık risklerine göre (Hiperlipidemi,troid hastalıkları , demir yetersizliği, kansızlık)

Çocuk ve aile beslenmesi, programlarıyla genç nesillerin sağlıklı yetişmesine destek vermek.

Aile bireylerinin sağlıklı çocuklar beslenme bilincini artırma, sağlık risklerini azaltma ve sağlıklı nesiller yetiştirme için gerekli beslenme eğitim hizmetini sağlamak.

Sağlıklı sofraların paylaşıldıkça güzelleştiğini biliyoruz.

HEDEFLERİMİZ

1-"Beslenme Dostu Okul Projesi" ile öğrencilerin, sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam koşullarına teşvik edilmesi,

2- Okullumuzda sağlıksız beslenme ve obezitenin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması.

3- Veliler ve öğrencilerde hareketli yaşam konusunda duyarlılığın artırılması.

4- Sağlıklı beslenme ve hareketli yaşam için yapılan iyi uygulamaların desteklenmesi

5- Okul sağlığının daha iyi düzeylere çıkarılması için çalışmalar yapılması.

Bu bağlamda okulumuzda 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılından itibaren 3. Yıl boyunca Beslenme Dostu Okul Projesi kapsamında aşağıda belirtilen çalışma planı uygulanacaktır

EKLER

EK-1:	ÇANKIRI ŞEHİT ERDEM ÖZTÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ BESLENME DOSTU OKUL BAŞVURU FORMU
EK-2:	ÇANKIRI ŞEHİT ERDEM ÖZTÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ BESLENME DOSTU OKUL DENETİM FORMU
EK-3:	ÇANKIRI ŞEHİT ERDEM ÖZTÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ OKUL BİLGİ FORMU
EK-4:	ÇANKIRI ŞEHİT ERDEM ÖZTÜRK MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ BESLENME DOSTU OKUL PLANI FORMU

Adres
Ayrıntılı bilgi için irtibat
Telefon
Email
İnternet

Tabakhane Mah.Vali Ayhan Çevik Cad.No:22 Çankırı
:
: (0376) 213 10 70 Fax: (0376)212 36 75
: 137802@meb.k12.tr
: <http://cankirikml.cankiri.k12.tr/>

